

پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

نظام اجتماعي اسلامي

فهرست

- فهرست
- مرور مختصر به درس گذشته
- نتایج متوقع از درس
- حقوق اولاد
- حقوق اولاد در زمان بعد از تولد
- حقوق والدین
- آداب فامیل
- منابع مضمون

مرور مختصر به درس گذشته

- نتایج حقوقی عقد زواج
- حقوق زوجه (واجبات زوج)
 1. حقوق مالی زوجه؛
 2. حقوق غیر مالی زوجه.
- حقوق شوهر
- حقوق و وجائب مشترک بین زوجین

نتایج متوقع از درس

محصلین محترم به مطالب ذیل دسترسی پیدا کنند:

○ حقوق اولاد

○ حقوق اولاد در زمان بعد از تولد

○ حقوق والدین

○ آداب فامیل

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

حقوق اولاد

□ حقوق اولاد در زمان قبل از تولد:

- انتخاب والدین صالح.
- حق حیات جنین در بطن مادر.

حقوق اولاد در زمان بعد از تولد:

1. حق انتخاب نام زیبا برای فرزندان.
2. حق رضاعت.
3. حق ثبوت نسب.
4. آذان و اقامت
5. عقیقه
6. ختنه کردن
7. حق حضانت.

حقوق اولاد در زمان بعد از تولد:

1. حق انتخاب نام زیبا برای فرزندان.

- چه وقت نوزاد نامگذاری می شود ؟
- اصحاب سنن از « سمره » روایت می کنند که گفت: رسول خدا صلی الله علیه و سلم فرمود: « کل غلام رهین بعقیقه، تذبح عنه یوم سابعه، و یسمی فیه و یحلق رأسه . »
- هر بچه ای در گرو عقیقه اش (1) است که روز هفتم سربریده می شود و در آن روز نامگذاری شده و سرش را می تراشند. «
- در اسلام نام طفل باید نیک باشد، به طوری که مردم آن را قبیح و زشت نشمارند و کودک پس از بزرگ شدن و به حد بلوغ رسیدن از آن اکراه نداشته باشد و یا کرامت و احترام فرزندشان را خدشه دار نکند و باعث استهزاء نشود. ولاتنابذوا بالالقاب . حجرات / 11

حقوق اولاد در زمان بعد از تولد:

1. حق رضاعت.

- در لغت: مکیدن (و نوشیدن) شیر از ثديه.
 - در شرع: مکیدن شیر از ثديه زن توسط طفل در وقت مخصوص، یا رسیدن شیر به معده کودک.
- رضاعت از زمان تولد کودک تا پایان دوره شیرخواری او (دوسالگی) ادامه دارد، و یک کودک در صورتی فرزند رضاعی یک زن می‌شود که در همان دو سال اول عمرش از ثديه او شیر خورده باشد.
- احکامی که بر رضاعت (شیرخواری) مترتب می‌گردد:

1. حرام بودن از ازدواج.
 2. جایز و مباح بودن نگاه کردن.
 3. خلوت نمودن.
 4. محرم سفر بودن.
- نوت: اما نفقه واجب نمی‌گردد و توارث و حق حضانت ثابت نمی‌شود.

حقوق اولاد در زمان بعد از تولد:

1. حق ثبوت نسب.

یکی از حقوق واجب کودک بر عهده پدر این است در زوجیت شرعی و شرایط آن، پدر انتساب فرزندش را به خود اقرار کند و بر عهده بگیرد.

- در صورتی که انتساب طفل به پدر به هر دلیل، مورد اختلاف و انکار (انکار نسبت فرزندان ممکن است به انگیزه‌های مختلف صورت پذیرد، از جمله محروم کردن فرزندان از ارث یا شانه خالی کردن از تعهدات دیگر و مسئولیت‌های پدر یا اختلاف خانوادگی و یا وجود امارات غیر شرعی، مثل این که مادر طفل، متهم به زنا و فرزند از نظر قیافه شبیه زانی باشد یا این که فرزند با زانی از جهت گروه خونی توافق داشته باشد و از این قبیل امور) قرار گیرد فرزند به پدر ملحق و منتسب می‌گردد و آثار نسب بر آن مترتب می‌شود.

حقوق اولاد در زمان بعد از تولد:

- آذان و اقامت: مَنْ وُلِدَ لَهُ مَوْلُودٌ فَلْيُؤَدِّنْ فِي أُذُنِهِ الْيُمْنَى وَ لِيُقِمَّ فِي الْيُسْرَى فَإِنَّ ذَلِكَ عِصْمَةٌ لَهُ مِنَ الشَّيْطَانِ»
- عقیقه: عقیقه ذبیحہ‌ای است که برای نوزاد و بجای او ذبح می‌شود. بروایت پنج نفر از اصحاب صحاح آنچه که برای نوزاد پسر و دختر سر بریده می‌شود، نیکوتر آنست که برای نوزاد پسر دو راس گوسفند نزدیک به هم از نظر شباهت و سن و برای نوزاد دختر یک راس ذبح شود.
- ختنه کردن: ختنه یک جراحی سرپایی است که در آن بخشی از پیش پوست در آلت تناسلی مردان برداشته می‌شود و حکم آن سنت است.
- حق حضانت: یکی دیگر از حقوق معنوی (غیرمالی) زوجه برزوج (شوهر) اینست که در صورت جدایی از شوهر یا در صورت وفات شوهر حضانت طفل به او (زن) سپرده می‌شود.
- حضانت مطابق ماده 236 قانون مدنی افغانستان عبارت از حفاظت و پرورش طفلی است در مدتی که طفل به حفاظت و پرورش زن محتاج باشد. طوریکه از دیدگاه شریعت مقدس اسلام و قانون مدنی افغانستان حضانت و سرپرستی طفل بیش از هرکس دیگری به مادر سپرده میشود زیرا مادر نسبت به سایر زنان بر طفل خویش دلسوزتر و مشفق بوده و در تربیه ی وی از هیچگونه سعی و کوشش دریغ نمی‌کند.

حقوق اولاد در زمان بعد از تولد:

□ حق نفقه فرزندان: زمانی آنها مستحق نفقه دانسته می شوند که دارای شرایط ذیل باشند:

□ حق میراث فرزندان؛ میراث دختر و پسر که سهم پسر دو برابر سهم ارثی دختر است.

حقوق والدين

1. احترام
2. خدمت
3. اطاعت
4. نفقه
5. دعا
6. نیکی با اقارب والدين بعد از وفات آنها
7. ادای دیون

آداب فامیل

• آداب معاشرت در خانواده

1. احترام به یکدیگر
2. رفتار نیکو
3. مشورت با یکدیگر
4. احترام به حریم خصوصی
5. تعاون و همکاری
6. معرفت و ادای حقوق و واجبات

منابع مضمون

1. الهداية، للإمام أبو الحسن علي بن أبي بكر المرغيناني.
2. حجة الله البالغة، لشاه ولي الله الدهلوي.
3. ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين، للشيخ أبي الحسن علي الندوي.
4. البحر الرائق، لابن نجيم الحنفيو.
5. فقه الأسره، لوهبة الزحيلي.
6. التكامل الإجتماعي في الإسلام، لمصطفى السباعي.
7. تربية الأولاد في الإسلام، لعبدالله ناصح علوان.

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشکر